

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA "1C: BUXGALTERIYA HISOBI"

Turayeva Gulizahro

Guliston Davlat Universiteti o'qituvchisi

Maxmudova Hurriyat

Norjigitova Oydinoy

Nurmatova Umida

Omonova Muxlisa

Guliston Davlat Universiteti SAA fakultet talabalari

ANNOTATSIYA Maqolada raqamli texnologiyalarni rivojlantirish sharoitida buxgalteriya hisobida ro'y berayotgan o'zgarishlarning dolzarbligi, xo'jalik yurituvchi sub'ektlar tomonidan yangi boshqaruv texnologiyalarini izlash, raqobatbardosh ustunlikka erishish va shakllantirish zarurligi bayon etilgan. Bulutli texnologiyalarni buxgalteriya sohasiga joriy etish uning samaradorligini oshirish va xatolarni oldini olish uchun taklif etiladi. Ushbu texnologiyalarning afzalliklari va kamchiliklari ishning asosiy printsiplarida, shuningdek ularning tahlilida tasvirlangan.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, raqamlashtirish, buxgalteriya, bulutli texnologiyalari, ma'lumotlar bazasi, axborot texnologiyalari

KIRISH.

Bugungi kunda faoliyatning turli sohalarida, xususan, buxgalteriya hisobida ilg'or axborot texnologiyalaridan foydalanish masalasi tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda, bu esa har qanday ob'ektni boshqarish tizimining asosiy tarkibiy qismi hisoblana. Raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi zamonaviy axborot va telekommunikatsiya texnologiyalarini takomillashtirishni talab qiladi, bu esa buxgalteriya hisobi uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. Axborot texnologiyalaridan foydalanish xarajatlarni kamaytirish, inson omili ta'sirini kamaytirish va ishni tezlashtirish orqali tashkilotlarning raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi. Shu bilan birgalikda, bozor iqtisodiyoti sharoitida deyarli barcha tarmoq va sohalarida ishlab chiqarishni modernizatsiyalash, texnik va texnologik jihatdan qayta jihozlash tadbirlarining keng ko'lamda amalga oshirilishi raqobatdosh mahsulotlar ishlab chiqarish imkoniyatlarini kengaytirmoqda. Dunyo iqtisodiyotining yuqori sur'atlarda rivojlanishi xamda uning xususiyatlari korxonalar faoliyatining professional yondashuvni talab qiladi.

TAHLIL VA NATIJALAR.

Zamonaviy jamiyatda axborotni qayta ishlash texnologiyasining asosiy texnik vositasi shaxsiy kompyuterdir. Ko'pgina tashkilotlarda buxgalteriya hisobi ma'lumotni qulay saqlash, hujjatlar va hisobotlarni yaratish, buxgalteriya ma'lumotlarini tahlil qilish uchun mo'ljallangan maxsus dasturiy mahsulotlar yordamida amalga oshiriladi. Ular buxgalterlarga bir — biriga bog'liq bo'lgan buxgalteriya bo'limlarini boshqarishga imkon beradi va rahbar xodimlar dolzarb ma'lumotlarga kirish va boshqaruv qarorlarini qabul qilishlari mumkin. Buxgalteriya hisobi avtomatizatsiyasi buxgalterlarning ishini sezilarli darajada osonlashtiradi va axborotni qo'lda qayta ishlashga nisbatan quyidagi afzalliklarni beradi:

Bugungi kunda buxgalteriya dasturlarini etkazib berishda etakchi kompaniya 1C firmasi hisoblanadi. Firma maxsuloti "1C: BUXGALTERIYA HISOBI" tashkilotning o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda buxgalteriya siyosatining parametrlarini sozlash, dastlabki hujjatlarni yaratish, hisobotlarni tuzish, tashkilotlarda buxgalteriya hisobi talablariga muvofiq kataloglarni sozlash imkonini beradi.

Bulutli texnologiyalarni buxgalteriya hisobida qo'llash. Bugungi kunda eng mashhur raqamli texnologiyalardan biri bulutli texnologiyalardir. Bulutli texnologiyalar Internet xizmati sifatida xotira yoki hisoblash kuchi kabi kompyuter resurslarini taqdim etishni nazarda tutadi. Ushbu texnologiyadan foydalanishning o'ziga xos xususiyati shundaki, tashkilotlar qimmatbaho texnikani sotib olishlari, uni ta'mirlash uchun mutaxassislarni yollashlari yoki maxsus dasturiy ta'minotni o'rnatishlari shart emas. Bulut xizmatlaridan foydalanish uchun Internetga kirish etarli. Bulut texnologiyalarining eng oddiy namunasi virtual xotira, masalan, Yandex disk, DropBox, Google-drive.

XULOSA VA TAKLIFLAR.

Raqamli iqtisodiyot zamonaviy buxgalterning imkoniyatlarini kengaytirmoqda, buxgalteriya hisobi sifati va tezkorligini oshiradi, turli xil hisobkitoblarni integratsiyalashning zamonaviy innovatsion yondashuvlarini shakllantiradi. Shaxsiy kompyuterlar va maxsus buxgalteriya dasturlari yordamida qog'oz ishini avtomatlashtirilgan hisob bilan almashtirish buxgalterni muntazam ishdan ozod qilish va ularning ish natijalarini yaxshilash imkonini berdi. Bugungi kunda buxgalterning kundalik faoliyatiga tatbiq etiladigan barcha onlayn buxgalteriya operatsiyalarini, banklarni va axborot texnologiyalari portfellarini ishlab chiqarish imkonini beruvchi maxsus Internet-xizmatlar paydo bo'ldi. Bulutli texnologiyalar-axborotni saqlash va qayta ishlash uchun internetda bo'sh joy ijarasi xizmati. Bulutli texnologiyalar buxgalteriya hisobi uchun foydalanish uchun etarli afzalliklarga ega, ammo kamchiliklar ham mavjud, ularning asosiy qismi uzluksiz Internet aloqasi hisoblanadi.

Texnologiyadagi o'zgarishlar buxgalteriyaning o'zgarishiga olib keldi, bu esa olimlar va amaliyotchilarning asosiy tushunchalar modelini shakllantirish, qonunchilikni ishlab chiqish, me'yoriy hujjatlar, yangi raqamli iqtisodiyotda buxgalteriya hisobi bo'yicha ko'rsatmalar va qoidalarni ishlab chiqishni talab qiladi.

REFERENCES

1. O'zbekiston Respublikasi prezidentining "O'zbekiston Respublikasida raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori. Toshkent sh., 2018 yil 3 iyuldagi PQ-3832 sonli. <https://lex.uz/docs/3806053>.

2. Коржова, О. В. Реализация в бухгалтерском учете информационных технологий в сфере цифровой экономики / О. В. Коржова, Л. В. Маркова // Научное обозрение. Педагогические науки. — 2019. — № 4-4. — С. 49-52.

3. "Buxgalteriya hisobi to'g'risida"gi O'zR qonuni (yangi tahrir). 13.04.2016 y. № O'zRQ-404.

4. Qaxxorovna, T. G., & Ikrom o'g'li, X. J. (2023). QISHLOQ XO'JALIGIGA BOZOR MEKANIZMLARINI JORIY QILISH. *BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI*, 3(2), 85-90.

5. Qudratullaevna, A. M., Qaxxorovna, T. G., & Eshbulovich, M. H. (2023). SUN'IY INTELLEKT VA UNING IQTISODIYOTGA TA'SIRI. *BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI*, 3(2), 65-69.

6 Turayeva, G. (2023). FACTORS FOR INCREASING THE STABILITY OF GRAIN PRODUCTION AND PERFORMANCE INDICATORS. *Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences*, 2(6), 45-50.

7 Otabekov, J., Alikulov, R., Turayeva, G., & Iskanova, M. (2023, April). THE "GREEN ECONOMY" AND ITS PRIORITY FOR IMPROVING ECONOMIC RELATIONS. In *International Conference on Business Management and Humanities* (Vol. 1, No. 1, pp. 20-24).

8. Turayeva, G., Ortiqboyeva, S., Qo'ziyev, I., Rasulov, A., Tojiboyeva, T., Turdibekov, U. B., ... & Yangiboyeva, M. (2022). MADE IN UZBEKISTAN BRENDI BILAN SOTILAYOTGAN EKSPORT MAXSULOTLARINING STATISTIK KO'RSATKICHLARI. *Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar: Nazariya va amaliyot*, 1(28), 240-243.